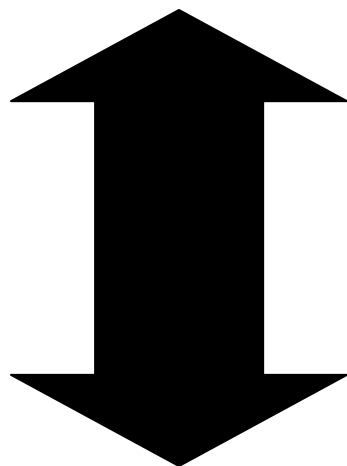

TALK

TALK

Beleidsnotitie Jongerenparticipatie 2010-2012

1 Inleiding

"De provincie Groningen ziet jongeren als een belangrijke doelgroep, niet alleen vanuit het perspectief dat jongeren toekomstige kiezers zijn, maar ook in de wetenschap dat jongeren directe afnemers van haar producten kunnen zijn. Het is daarom belangrijk dat het beleid voor de doelgroep jongeren aansluit bij wat jongeren willen. Op hun beurt signaleren jongeren als eerste ontwikkelingen binnen hun eigen leefomgeving. Zij hebben vanuit hun perspectief de behoefte dat naar deze signalen serieus geluisterd wordt. Het is daarom zaak dat de dialoog tussen provincie en jongeren goed gevoerd blijft worden, om zo het perspectief van beiden op elkaar aan te laten sluiten".

In 2002 hebben Statenleden het initiatief genomen om een projectgroep 'jongerenparticipatie' op te richten. Deze projectgroep heeft de visie "*jongeren betrekken, betrokken jongeren*" geformuleerd, die de aanzet heeft gegeven tot het meerjarenplan jongerenparticipatie 2007-2009. Hoofddoelstelling van dit plan was het vergroten van de democratische legitimiteit door het informeren en laten participeren van jongeren bij provinciale thema's. Nu dit plan in haar laatste jaar zit, is het tijd de balans op te maken. Zijn de doelstellingen van destijds bereikt? Op basis van de ervaringen van de afgelopen periode wordt in onderliggende notitie het beleid geformuleerd voor de periode 2010-2012.

In het beleidskader jeugd 2009-2012 zijn onderwijs, jeugdzorg en jongerenparticipatie geïntegreerd tot één beleid. Aangezien dit stuk de algemene kaders beschrijft, is het onderwijsbeleid begin 2009 nader uitgewerkt in een aparte beleidsnotitie. In deze beleidsnotitie worden voor het onderdeel jongerenparticipatie de visie en activiteiten voor de periode 2010-2012 uitgewerkt.

Leeswijzer

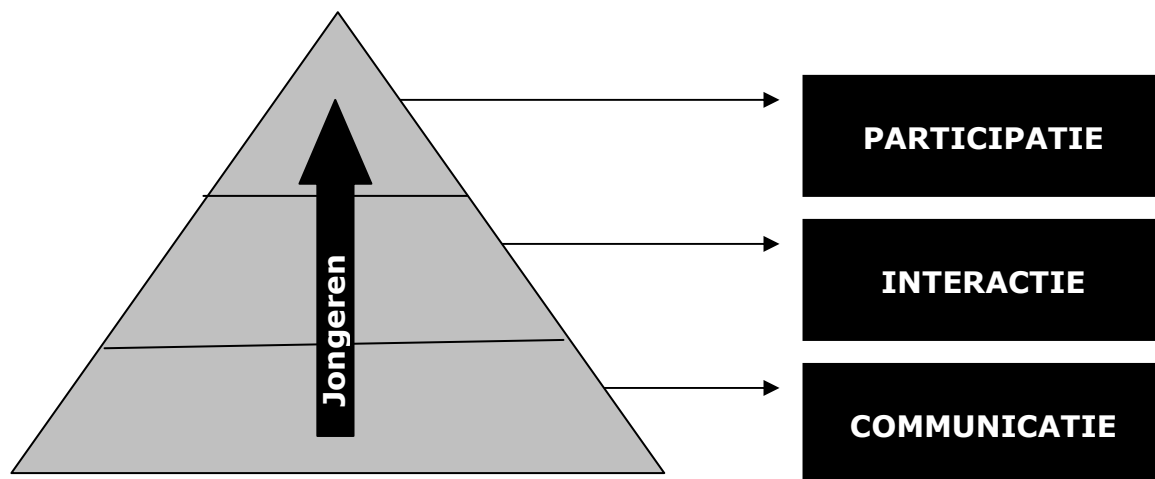
In hoofdstuk 2 wordt een korte terugblik gegeven op de periode 2007-2009. Welke visie lag aan deze periode ten grondslag en welke concrete resultaten zijn bereikt. Dit hoofdstuk sluit af met een sterktezwakte analyse, op basis waarvan aanbevelingen worden gedaan voor de nieuwe periode.

Het hoofdstuk 3 wordt de nieuwe visie gepresenteerd voor de periode 2010-2012. Welke doelstellingen worden gesteld en hoe gaan we die realiseren.

In hoofdstuk 4 worden in het kort de financiële kaders voor het beleid geschetst.

2 Terugblik op de periode 2007-2009

Hoofddoelstelling van het meerjarenplan 2007-2009 was om de democratische legitimiteit van de provincie te vergroten door het informeren en laten participeren van jongeren bij provinciale thema's. De vraag was echter hoe we tot daadwerkelijke participatie konden komen: het betrekken van jongeren bij het opstellen en uitvoeren van het provinciaal beleid. In dat kader gingen we uit van een werkmethode, waarbij onderscheid werd gemaakt tussen 3 fasen te weten: communicatie, interactie en participatie. De gedachte was dat participatie pas kan volgen na heldere communicatie met de doelgroep en achtereenvolgens het activeren van die doelgroep: interactie. Deze aanpak was vertaald in een zogenaamde participatie piramide (zie figuur onder).

Er is destijds gekozen voor de vorm van een piramide, om aan te geven dat het aantal jongeren per fase kleiner wordt. De provincie kan jongeren als brede doelgroep benaderen, maar slechts een klein deel van deze groep vindt het interessant en leuk om mee te doen aan interactie en participatie.

Vanuit de genoemde visie zijn de inspanningen gericht geweest op de doelgroep middelbare scholieren (met name (V)MBO), studenten en werkende jongeren. Dit zijn jongeren in de leeftijdscategorie 12 tot 25 jaar, waarbij nog bijzondere aandacht is geweest voor jongeren tussen de 12 en 18 jaar, omdat zij minder bekend zijn met de provincie als bestuursorgaan en de grootste groep jongeren vormen in onze provincie.

Onze benadering heeft plaatsgevonden vanuit twee gedachten:

1. jongeren als doelgroep van beleid
2. jongeren als toekomstige kiezers

In de volgende paragrafen staan we bij elke fase van de participatie piramide stil. Er wordt uitgelegd wat de betreffende fase inhoudt qua visie en wat de geboekte resultaten zijn.

2.1 Communicatie

Met communicatie worden de jongeren voorgelicht over de provincie als bestuurslaag en over haar beleid. De afgelopen periode is gebleken dat communicatie met jongeren de belangrijkste fase van de piramide is, omdat het de eerste vorm van contact betreft tussen de overheid en de jongeren. Indien de provincie als 'zender' op dat moment niet voor het juiste medium en boodschap kiest, stagneert dit de uitvoering van de andere twee fasen. Voor die fasen is er dan onvoldoende draagvlak onder de jongeren. Om deze valkuil te voorkomen is de voorgaande jaren gewerkt met ontvangergerichte communicatie. Dit houdt concreet in dat jongeren de provincie adviseren over hoe zij met andere jongeren het beste kan communiceren. Deze manier van werken geeft jongeren enerzijds de bevestiging dat er naar hen geluisterd wordt. Anderzijds wordt de kwaliteit van de communicatie beter. Volgens deze werkwijze hebben jongeren de afgelopen periode aangegeven dat de provincie het beste kan communiceren via interactieve media. In die context zijn concreet de volgende media ingezet:

- Online communicatie activiteiten, zoals hyves;
- een nieuwe jongerensite;
- een online game, de koning van Groning;
- een film "what's going on" (jongeren en staten);
- tv en internet, zoals bij de jongerentalkshow 'de Uitlaatklep'.

De doelstelling voor de afgelopen periode was het bereik van de communicatie uit te breiden van \pm 2.000 jongeren naar \pm 5.000 jongeren. Dit resultaat is behaald. De film is door 700 jongeren bekeken. Deze score is gemeten aan de hand van het aantal hits en de kijkcijfers van 'de uitlaatklep', exacte cijfers kan RTV Noord niet verstrekken, behalve dat de kijkcijfers die van Noord Nieuws heeft overschreden en het kijkgedrag (op basis van tijdstip) overeenkomt met dat van jongeren in het algemeen.

2.2 Interactie

Met interactie wordt beoogd om na communicatie in dialoog te komen met jongeren, de jongeren daadwerkelijk te zien en te spreken. Het belang van de dialoog is dat de provincie meer informatie en inzicht van jongeren krijgt en de jongeren enthousiast maakt om actief mee te denken met de provincie. Activiteiten die hebben plaatsgevonden op het gebied van interactie zijn:

- Kennismakingen op het provinciehuis met politici
- Gastcolleges door Statenleden op scholen
- Op weg naar het Lagerhuis
- Nationaal Jeugddebate
- Scholentoeer door CDK

De doelstelling voor de afgelopen periode was de interactie uit te breiden van \pm 500 jongeren naar \pm 1.000 jongeren. Dit resultaat is behaald, door het aantal scholencontacten uit te breiden van 25 naar 38 scholen (locaties). Hiertoe hebben we de scholen steeds actief telefonisch benaderd en zijn scholen bezocht voor het verkennen van verdere samenwerking.

2.3 Participatie

Onder participatie wordt verstaan dat jongeren mee denken met het vormgeven en het uitvoeren van het provinciaal beleid en in dit kader ook zelf initiatief mogen nemen. Participatie vindt dan ook gevraagd en ongevraagd plaats.

Activiteiten die hebben plaatsgevonden op het gebied van participatie:

- Het Trendteam, bestaande uit een representatieve groep jongeren.

- Jongeren talkshow de uitlaatklep. De inhoud van het programma was opgebouwd rond provinciale beleidsthema's en de aanbevelingen van de jongeren werden teruggekoppeld naar de beleidsmakers.

De doelstelling was om het aantal jongeren dat participeert uit te breiden van ± 30 jongeren naar ± 100 jongeren. Deze doelstelling is zowel in kwantitatief als kwalitatief opzicht niet gehaald. Participatie heeft met name plaatsgevonden middels het trendteam (30 jongeren).

Dit heeft een aantal oorzaken:

1. Participatie is de laatste fase van de participatiepiramide. De eerste jaren heeft dus het accent gelegen op communicatie en interactie.
2. De kaders van participatie waren met name in het begin voor de jongeren, maar ook voor de provinciale organisatie niet duidelijk. Wanneer zet je participatie nu in en welke rol hebben de jongeren dan? De participatiepiramide was te eenzijdig gericht op het perspectief en de wensen van de jongeren, waardoor de participatie niet goed aansloot bij het perspectief van en de ontwikkelingen binnen de provincie.
3. Participatie wordt in de provinciale organisatie nog teveel gezien als een verplichte vorm, dan als een werkwijze die meerwaarde oplevert. De bereidheid tot participatie binnen de organisatie is daarom in het algemeen klein.

Er is in 2009 ten opzichte van genoemde punten wel een verbetering zichtbaar. Samen met de jongeren van het trendteam is een instrument bedacht, aan de hand waarvan zij hun ideeën en mening kunnen verwoorden. Concreet betreft het een foto-opdracht. Onder begeleiding van een professionele fotograaf maken jongeren foto's van onderwerpen die raakvlakken hebben met het provinciaal beleid, bijvoorbeeld cultuur. Op basis van deze foto's bedenken de jongeren stellingen. Dit leidt tot presentaties die de jongeren bij de betreffende provinciale afdelingen houden. Dit resulteert in een discussie tussen de jongeren en de beleidsmakers. Dit heeft al tot een nadere werkspraak geleid met de afdeling Cultuur en Welzijn. Ook beginnen de afdelingen langzamerhand de jongeren te vinden. Zo heeft de afdeling Verkeer en Vervoer onlangs de inzet van de jongeren van het trendteam gevraagd rond de inrichting van het fietspad Groningen - Bedum. Centrale vraag was de behoefte die jongeren hebben en welke suggesties ze aandragen voor de inrichting.

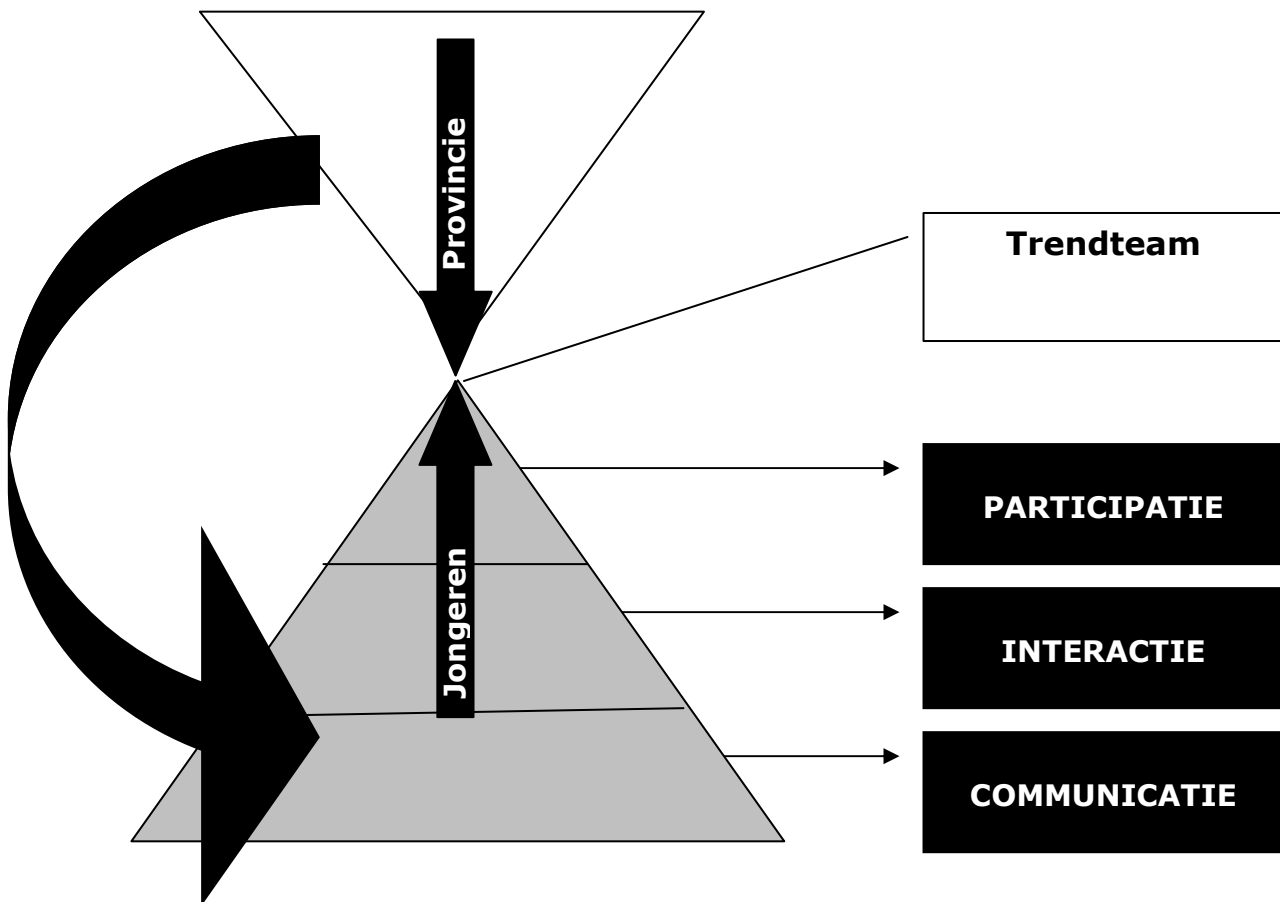
Samengevat mogen we stellen dat jongerenparticipatie op het gebied van communicatie en interactie succesvol is gebleken. Jongeren zijn wel degelijk te interesseren voor de provincie als bestuurslaag en provinciale issues, zolang het op een eigentijdse manier wordt aangeboden. We kunnen dus doorgaan met de werkwijze rond deze eerste 2 fasen van de participatiepiramide. Voor de periode 2010-2012 is het de uitdaging om de kaders voor fase 3: participatie, duidelijker te stellen, zodat de perspectieven van de jongeren en de provinciale organisatie beter op elkaar aansluiten. Hoe wij dat vorm willen gaan geven wordt in het volgende hoofdstuk beschreven.

3 Visie voor de periode 2010-2012

In de basis houden we in de nieuwe periode vast aan de huidige visie en aanpak.
In de kern bestaat de visie uit:

- het informeren van jongeren over de provincie en het provinciaal beleid (communicatie)
- het vergroten van politieke en maatschappelijke belangstelling onder jongeren (interactie)
- het actief betrekken van jongeren bij de uitvoering van het provinciaal beleid (participatie)

Aangezien de huidige aanpak rond communicatie en interactie succesvol is, gaan wij op de huidige voet door. De aanpak van participatie vraagt echter om een bijgestelde aanpak. De uitdaging voor de komende periode ligt erin de vraag van de provincie en de jongeren beter af te stemmen. Dit leidt tot een nieuwe aanpak, wat resulteert in de transformatie van een participatiepiramide naar een participatiezandloper (zie model onder).

De gedachte achter dit model is, dat er twee perspectieven zijn: die van de provinciale organisatie en die van de jongeren. Wil je participatie realiseren dan is het zaak dat er een klik komt tussen deze twee perspectieven en dat ze op elkaar aansluiten. In de volgende paragrafen werken we het model nader uit en bij het onderdeel participatie leggen we uit hoe de beoogde participatie nieuwe stijl concreet gerealiseerd kan worden.

3.1 Communicatie

Doelstelling: van 5.000 naar 7.500 jongeren

De komende periode blijft het jongeren trendteam de provincie adviseren over hoe andere jongeren het beste bereikt kunnen worden. Ze geven aan welke 'taal' het beste gebruikt kan worden, welke media het beste ingezet kan worden en zij beoordelen de kwaliteit van het communicatiemateriaal.

De huidige succesvolle communicatieproducten zullen de komende periode gehandhaafd blijven:

- ✓ website www.ontdekgroningen.nl
- ✓ hyves
- ✓ online game www.koningvangroning.nl,
- ✓ projecten zoals de 'Uitlaatklep'.

Men moet zich echter realiseren dat het mediagebruik sterk aan veranderingen onderhevig is. Zo is er zeer recent de opkomst van Twitter. Daarom moeten we nieuwe ontwikkelingen goed volgen in relatie tot het mediagebruik van jongeren. Dit zal deels door de beleidsafdeling gedaan worden en deels door het Trendteam.

Als onderdeel van communicatie wordt er de komende periode gewerkt aan een nieuw voorlichtingspakket voor de scholen. Dit pakket kan ingezet worden in de lessen maatschappijleer/staatsinrichting. Het pakket wordt zo vorm gegeven dat dit ook kan leiden tot direct contact tussen de provincie en de jongeren; interactie. Dit product wordt dus geïntroduceerd als educatief, maar moet wel de mogelijkheid bieden tot interactie. Het voorlichtingspakket wordt in samenspraak met het trendteam en het nieuwe docententeam vormgegeven. Het docententeam bestaat uit 8 docenten. Hiermee worden de activiteiten in relatie tot het onderwijs afgestemd. In dit concrete geval het bewaken dat het voorlichtingspakket goed aansluit bij de wensen van het onderwijs. Wij verwachten veel effect van het nieuwe voorlichtingspakket. Daarom ligt de doelstelling in verhouding tot de andere twee fasen hoger (+50%).

3.2 Interactie

Doelstelling: van 1.000 jongeren naar 1.250

We blijven interactie stimuleren via methodes die succesvol zijn geweest de afgelopen periode. Initiatieven zoals *Op weg naar het Lagerhuis* en *het Nationaal Jeugddebat* blijven wij dan ook steunen. Veder gaan we door met activiteiten zoals kennismakingen met politici en gastlessen door provinciale politici. Dit laatste laten we goed aansluiten bij het voorlichtingspakket, zoals omschreven bij de fase communicatie.

3.3 Participatie

Target: stabiele kern van 30 jongeren

Zoals gezegd was de oude benadering rond participatie teveel gericht op enkel de wensen van de jongeren en waren de kaders voor participatie niet helder. Dit terwijl participatie vice versa werkt. Niet alleen moet er de mogelijkheid zijn voor jongeren om zelf issues aan te kaarten bij de provincie. De provincie moet aangeven waar ze participatie nodig heeft of wenst, zodat jongeren weten binnen welk kader zij mogen meedenken. Voor de periode 2010-2012 worden dan ook twee werkwijzen onderscheiden:

1. De provincie agendeert thema's en onderwerpen (makelaarsfunctie)
2. Jongeren agenderen zelf thema's (signaleringsfunctie)

Bij beide werkwijzen fungeert het Trendteam als spin in het web. Dit team van ca. 30 jongeren wordt dan ook voortgezet de komende periode.

3.3.1 Makelaarsfunctie

De provinciale organisatie is breed van opzet en behelst verschillende beleidsterreinen: van verkeer en vervoer tot cultuur en welzijn, van milieu tot wegenbouw. Er is in het algemeen te weinig zicht op thema's die interessant kunnen zijn om voor te leggen aan jongeren. Anderzijds weten afdelingen niet wat allemaal mogelijk is. In dat kader zal de seniorbeleidsmedewerker, belast met jongerenparticipatie, de rol aannemen van makelaar. Deze medewerker heeft kennis van de thema's die organisatiebreed in ontwikkeling zijn en verkent met de betreffende medewerkers of dit thema interessant kan zijn om voor te leggen aan jongeren. Indien dat het geval is communiceert zij dit thema, al dan niet samen met de betreffende afdeling, richting het trendteam. Communicatie moet in dit geval uitgelegd worden als voorlichting. Als de jongeren aanhaken op het thema en er discussie op gang komt, is er sprake van interactie. In dat geval kan met de jongeren verkend worden hoe zij dit thema willen verdiepen. Komt er geen interactie, dan wordt het punt verder niet geagendeerd en moet vastgesteld worden dat het thema niet in aanmerking komt voor jongerenparticipatie. De genoemde verdieping moet als resultaat hebben dat er participatie tot stand gaat komen. De jongeren bespreken met elkaar, onder begeleiding van de senior jongerenparticipatie van de provincie, de mogelijkheden. Hiertoe reikt de provincie ook instrumenten aan, zoals de methode van de genoemde foto-opdracht. Voorwaarde is dat de methoden leiden tot een vorm die gepresenteerd kan worden aan de provincie en op basis waarvan jongeren hun standpunten kunnen verwoorden. Het resultaat wordt gepresenteerd aan de beleidsafdeling die het betreft tijdens een cluster of afdelingsoverleg. Door de discussie die dan plaatsvindt tussen provincie en jongeren is er sprake van participatie. Het is vervolgens aan de beleidsafdeling om te beslissen of naar aanleiding van de presentatie van de jongeren verder gesproken moet worden met jongeren, of dat de presentatie het eindproduct is. Indien de beleidsafdeling een thema nog nader wil verdiepen, dient deze daar wel formatie beschikbaar te stellen. Het traject tot aan de presentaties worden begeleid door de medewerkers jongerenparticipatie.

In het kader van de makelaarsfunctie dient de senior jongerenparticipatie ook thema's richting de jongeren te agenderen die reeds geagendeerd zijn in huidige beleidskaders. Zo is in het sociaal beleid en het beleidskader jeugd reeds gesteld dat jongerenparticipatie ingezet moet worden op de thema's verminderen jeugdcriminaliteit, radicalisering en voorkomen middelengebruik. Ook hierbij geldt het uitgangspunt dat er zowel vanuit het beleid als de jongeren voldoende draagvlak moet zijn om deze thema's uit te gaan werken.

Daarnaast leert een snelle scan door de organisatie dat er in de toekomst participatiemogelijkheden zijn op de volgende thema's:

- Bevolkingskrimp in Oost Groningen

"Waarom trekken jongeren weg en wat zou er toe kunnen leiden om te blijven wonen in Oost Groningen?"

- Duurzame ontwikkeling

"Hoe denken jongeren over duurzame ontwikkelingen en kunnen we ze enthousiasmeren?"

- Binnenklimaat van scholen

"Wat vinden jongeren van het klimaat binnen hun eigen schoolgebouw?"

- Arbeidsmarkt

"Hoe kunnen we jongeren klaarstomen voor de arbeidsmarkt en wat weten zij over de arbeidsmarkt van Groningen?"

- Ondernemerschap

"Hoe kunnen we jongeren ondernemerschap bijbrengen?"

-De komst van de tram

"Wat is de visie van jongeren?"

- Sociaalgedrag en veiligheid in treinen

"Hoe kunnen we ervoor zorgen dat jongeren zich socialer opstellen in de trein?"

- Voorlichting

"Hoe kunnen we jongeren rondom de verkiezingen informeren over het belang van stemmen?"

3.3.2 Signaleringsfunctie

Jongeren zien in hun eigen leefomgeving signalen, die op dat moment nog niet relevant zijn voor het provinciaal beleid. In dat geval kunnen jongeren zelf thema's agenderen. Dit signaal kan opgepikt zijn door het trendteam zelf of op basis van de resultaten van de twee andere fasen van jongerenparticipatie. In beide gevallen wordt gekeken of er binnen het trendteam draagvlak is om een signaal verder op te pakken. Zo ja, dan wordt in overleg met de senior jongerenparticipatie bekeken hoe dit thema verdiept kan worden. Ook hierbij geldt de voorwaarde dat de aanpak moet resulteren in een vorm die gepresenteerd kan worden aan de provinciale organisatie tijdens een afdelingsoverleg.

In beide werkmethoden staan de volgende vier stappen centraal

1. Mee weten (communicatie)
2. Mee denken (interactie)
3. Mee praten (participatie)
4. Mee doen (uitvoering)

3.4 Kaders

In de vorige paragrafen is uitgelegd dat thema's via twee routes geagendeerd kunnen worden voor jongerenparticipatie. Het is echter zaak een aantal richtinggevende kaders mee te geven:

- Participatie moet een toegevoegde waarde hebben, het moet niet toegepast worden voor de vorm;
- Jongeren kunnen niet in alle onderwerpen participeren, het thema moet concreet zijn en direct een raakvlak hebben met de jeugd zelf;
- Het thema moet vastgelegd zijn of worden in provinciaal beleid;
- Participatie mag alleen uitgevoerd worden, nadat de betreffende beleidsafdeling hierin gekend is. Zo wordt tijdig duidelijk of er voldoende draagvlak is;
- Bij onvoldoende draagvlak wordt het betreffende thema wat participatie betreft niet uitgevoerd;
- Participatie moet altijd resulteren in een vorm die gepresenteerd kan worden;
- Een traject mag niet langer dan een jaar duren;
- De afdeling CW is verantwoordelijk voor het doorlopen van de fasen uit de participatiezandloper;
- In het geval van uitvoering van participatie dient de betreffende beleidsafdeling hiervoor uren beschikbaar te stellen.

De volgende acties zijn voor de komende periode reeds bekend (zijn voor een deel al gestart eind 2009)

- Vervolgproject rond inrichting fietspad Groningen - Bedum: Jongeren worden ook betrokken bij de uitvoering van het project; te weten het ontwerpen van 2 opstelplekken (verzamelplekken) en een fietsbrug.
- Op verzoek van wegbeheer een project rond schone bermen
- Vormgeving week van de jeugdzorg

4 Financiën

Voor de uitvoering van jongerenparticipatie is jaarlijks een budget beschikbaar. In onderstaand schema wordt dit inzichtelijk gemaakt

(bedragen in duizenden euro's)

Omschrijving	begroting 2010	meerjarenraming		
		2011	2012	2013
Totaal lasten	43	43	44	46

Binnen deze bedragen is een bedrag van € 10.000,-- gereserveerd voor het subsidiëren van subsidieaanvragen. Dit bedrag staat als zodanig ook verwoord in de provinciale subsidiewijzer.

Daarnaast zijn er 2 structurele subsidies voor

1. De Vara met de projecten "Opweg naar het Lagerhuis" & "Nationaal Jeugddebat" ad. € 10.000,- per jaar gedurende 2 jaar.
2. Het Groninger Politiek Jongeren Kontakt (GPJK) voor hun voorlichtingswerkzaamheden over Politieke Jongeren Organisaties ad. € 8.400,- per jaar gedurende 2 jaar.

Het budget Jongerenparticipatie ad. € 10.000,-- is bedoeld voor het stimuleren van jongerenparticipatie en voorlichting aan jongeren.

Doelgroep

Organisaties die zich richten op jongeren tussen de 12-25 jaar, met in het bijzonder VMBOjongeren.

Criteria

1. het project moet bestemd zijn voor jongeren tussen de 12 en 25 jaar;
2. het project moet interactieve onderdelen bevatten;
3. het project moet bruikbare en/of waardevolle informatie ten behoeve van participatie opleveren;
4. het project moet een groot bereik onder jongeren hebben;
5. het project moet participatie, voorlichting of bewustwording over maatschappelijke onderwerpen bevorderen;
6. het project moet minimaal 1 andere financier hebben.

Budget 2009 - 2012

Jaarlijks is maximaal € 10.000,00 beschikbaar voor jongerenparticipatie.